

Homo Ludens versus Homo Economicus

De homo economicus speelt met geld ten koste van anderen met als doel om macht over anderen, en aanzien te krijgen. Hij spiegelt zich aan anderen om te laten zien dat hij meer bezit heeft, en dat hij daardoor een beter en geslaagder mens is. Het is een materialist, hij speelt niet om het spelen, maar speelt om geldelijke macht. Een homo ludens speelt echter om het spelen zelf, om samen met anderen persoonlijk te groeien. Hij gelooft in collectiviteit, en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de leefomgeving waarin gespeeld wordt. Het spelen zelf is het belangrijkste doel van het leven, en niet een middel om er alleen maar zelf rijker van te worden. De homo economicus gelooft dat zijn persoonlijke kracht tot uiting komt door het meer bezit hebben dan anderen. De homo ludens gelooft daar in tegen dat zijn persoonlijke kracht tot uiting komt door persoonlijke groei, door ontwikkeling van ongekende talenten. Dit door samenspel met anderen waardoor hij en de anderen kunnen groeien als mens. Het spelen van de homo economicus heeft persoonlijke financiële winst tot doel, terwijl het spelen van de homo ludens financieel kostendekkend is en sociale winst voor ieder tot doel heeft. De homo economicus heeft de stad in bezit en drijft de homo ludens op. Maar wie maakt de stad en samenleving rijker? Is dat degene die het consumeren stimuleert of is dat degene die sociale en maatschappelijke meerwaarde meebrengt?

De spelende mens heeft ruimte nodig. Spelers komen en gaan, maar het is wel noodzakelijk dat er een duurzame plek is waar het speelveld zich bevindt. Vanwege de duurzaamheid van de plek ontstaat er een ontmoeting tussen mensen die spelen, mensen die willen gaan spelen en mensen die het spel willen zien. Men heeft plek om naar buiten te treden, om gezamenlijke projecten te doen. Mensen zonder werkplek kunnen daar aan de gang met éénmalige activiteiten. Het zal duidelijk zijn dat de grootte en de randvoorwaarden van een speelveld zeer belangrijk zijn voor wat er mee kan gebeuren. De vorm van het speelveld bepaalt hoe er gespeeld kan worden.

Gedeelde verantwoordelijkheid voor het speelveld zorgt ervoor dat gebruikers onderling elkaar tegenkomen en verbintenissen aangaan, waardoor er vaak ook synergie op culturele, maatschappelijke en sociale vlakken plaatsvindt. Door collectiviteit kunnen er meer dingen gestalte konden krijgen dan dat er bereikt wordt als men er in z'n eentje voorstaat. De kracht van het collectief is zoveel groter, hierdoor kunnen dingen als debatten, festivals, restaurants, bars, buurtactiviteiten, etc. vormkrijgen. Omdat collectiviteit de kracht is, zal het aannamebeleid daarop gericht moeten zijn. Iedereen is aardig, maar niet iedereen is geschikt om mee samen te spelen.

Hessel Dokkum, 2010